

༡༡། །སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༦ ལོའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་འཛིན་རིམ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་སློ་ཉི་ཡིག་རྒྱགས་ཀྱི་
དཔེ་མཚན་དེ་ཤོག

SUBJECT CODE NO. 188 (BHOTI)
Class XII Marking Scheme

Time allowed 3 hours

Maximum Marks: 80

General Instruction:

- i) The questions Paper contain four sections.
- ii) Section A: Reading Comprehension contains 2 questions.
- iii) Section B: Grammar contains 4 questions.
- v) Section C: Writing contains 4 questions.
- v) Section D: Literature contains 6 questions.
- vi) Attempt questions as per specifics instructions.

སྤྱིར་བཏང་གི་ལམ་སྟོན། :

- ༡༽ དེ་ཤོག་ནང་སྡེ་ཚན་བཞི་ཡོད།
- ༢༽ སྡེ་ཚན་ཀ་ལ། བོ་རྟོགས་རྒྱུ་ཅུལ། དེ་བའི་སྡེ་ཚན་གཉིས་ཡོད།
- ༣༽ སྡེ་ཚན་ཁ་ལ། བརྗེས་སྟོན། དེ་བའི་སྡེ་ཚན་བཞི་ཡོད།
- ༤༽ སྡེ་ཚན་ག་ལ། འབྲི་ཅུལ། དེ་བའི་སྡེ་ཚན་བཞི་ཡོད།
- ༥༽ སྡེ་ཚན་ང་ལ། ཚུམ་རིགས། དེ་བའི་སྡེ་ཚན་དྲུག་ཡོད།
- ༦༽ དེ་བ་ཀུན་ལ་ལམ་སྟོན་བཞིན་ལན་བྲི་དགོས།

Section- A: Reading Comprehension (10 Marks)

སྡེ་ཚན་ཀ་ལ། བོ་རྟོགས་རྒྱུ་ཅུལ།

༡༡༽ བཀའ་མཁའ་ལ་དུམ་ཚན་འདི་བསྐྲུན་ཏེ་དེ་བ་ཀུན་གྱི་ལན་འགྲིག་པ་དེ་འདེམས་དགོས།

བཀའ་མཁའ་ལ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པའི་བཟང་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དུས་ནས་པ་མ་གཉིས་ཀ་ལི་སྟེ་དུ་སྤྱུག་ཏུ་
ལུས་སྦྲུབ་ལ། ཁོ་རང་ཕྱོགས་སུ་འབྲུམ་སེལ་ལེན་གྲོམ་པ་དང་། སྤྱི་བུ་སྟེ་ལྟོ་ལྟོ་སྤྱུག་ལ། མ་ལྟོ་ལྟོ་སྤྱུག་ཏེ་འཚོ་བ་སྤྱེལ་
གྱི་ཡོད་པས། དུས་དེའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོ་ལ་སུ་སྟོམ་པོ་ཞེས་འཛོད་ཅིང་། དེ་མ་གྱིས་སྐྱེས་པའི་བཟང་ཟེར་བའི་མིང་དེ་དུས་མི་
ཀུན་གྱིས་བརྗེད་པ་དང་། མ་རྒྱུ་སྐྱེས་པའི་བཟང་ཟེར་བའི་མིང་དེ་དོན་ལ་བཀའ་མཁའ་ལ་ཞིག་མ་ཡིད་སྦྲུམ་སྟེ། སུ་སྟོམ་པོ་ཞེ་
སྐྱེས་པའི་བཟང་ཟེར་བའི་མིང་དོ་མང་གྲུང་པ་ཡིད། སུ་སྟོམ་པོ་དེ་རྒྱུ་དུས་ནས་དུ་སྤྱུག་ཏུ་ལུས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལ་དེ་ཅིང་གཟུགས་སྤྱི་ཞིང་

ལན། ལྷོ་མ་པོ་ཁོ་རང་ཕྱོགས་སུ་འབྱམས་ཤིང་ལྷོ་མ་བ་དང་། ཟླ་བྱེད་ས་རྙེད་ལ་ཟླ་བྱས། མ་རྙེད་ལ་སློང་མོ་བྱས་ཏེ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་
བས། དུལ་དེའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་ལ་བྱ་ལྷོ་མ་པོ་ཞེས་འཛོད།

2. འོག་གི་ཚིགས་བཅད་དག་ལེགས་པར་བསྐྲུབས་ཏེ་བེ་བ་རྣམས་ལ་ལན་ཐོངས།

གང་ལ་བརྟེན་ན་བསྐྱེད་བ་མ་མཚེས་བའི། །

སྐྱབས་གནས་རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་མཐུས། །

དོན་མེད་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྣང་ཀུན་ཞེ་ནས། །

ཚོ་སྣ་ཚོས་ལ་ཕྱོགས་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཅི་ལ་བསམས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་བྱ་གཞག་ལ། །

ཡང་སློས་སྤྱང་པོ་ཉིལ་ཙམ་མི་འདུག་པས། །

ཡུན་ཐུང་ཆེ་འདྲིའི་སློ་སྣ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ། །

ད་ནས་སྤྱང་པོའི་སྣ་ཚོས་བྱེད་བར་བྱ། །

i) ལོང་གི་ཚིགས་བཅད་འདི་སྤྱིའི་གསུངས་ནས་བྲངས་བ་ཡིན། (1)

- a) མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ།   b) ས་བཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།
- c) འཇུ་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ།   d) གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སློན་མ། །

ལན། a) མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ།

ii) སྐྱབས་གནས་རིན་ཆེན་གསུམ་དེ་གང་གང་ཡིན། (2)

ལན། སྐྱབས་གནས་རིན་ཆེན་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱལ་དང་། ཚོས་དང་། དགེ་འདུན་ནོ། །

ཡང་ན། (Or)

ཆེ་འདྲིའི་སློ་སྣ་གང་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱར་དགོས་འདུག

ལན། ཆེ་འདྲིའི་སློ་སྣ་སྤྱང་པོ་སྣ་ཚོས་བྱེད་བར་བསྐྱར་དགོས་འདུག

iii) ཅིའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་གཞག་རྣམས་ལ་སྤྱང་པོ་མེད་བ་ཡིན། (2)

ལན། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་གཞག་རྣམས་ལ་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ལ་གྱུར་ཅིང་མི་ཉག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྤྱང་པོ་ཉིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་
མེད་བ་ཡིན།

ཡང་ན། (Or)

དོན་མེད་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྣང་ཀུན་ཞེ་ནས། །སློ་སྣ་ཚོས་ལ་ཕྱོགས་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཞེས་བ་ལ་འབྲེལ་བྱུང་ཞེག་རྫོབས། །

ལན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གཉི་ལྷན་གྱི་དབང་གིས་དོན་མེད་ཀྱི་འཁོར་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་འཕྲུལ་སྣང་ཀྱན་བདེན་པར་འཛིན་ནས་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་དང་བྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་ཀྱན་ཞི་ནས། རང་སེམས་ཀྱི་སློ་སྣང་དེ་དམ་པའི་ལྷ་ཚོས་བྱེད་པའི་སློབས་སུ་བསྐྱུར་བར་སྐྱབས་
 གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་ཤོག ཅེས་སློབ་ལམ་འདེབས་སོ། །

Section B : Grammar (25 Marks)

ལྷོ་ཚན་ཁ་བ། བརྒྱུད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་།

3. གསལ་གསལ་ཤི་བ་ཀྱན་གྱི་ལ་ལན་འགྲིག་པ་དེ་འདེམས་དགོས།

i) ཚ་བར། སོ་ཡི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སེའི་ཡི་གེ་དེ་གང་ཡིན་ནམ། (1)

- a. སློབ་འཇུག་གི་སོ་ཡིག
- b. རྗེས་འཇུག་གི་སོ་ཡིག
- c. གསལ་བྱེད་སྐུམ་ཅུ།
- d. མིང་གཞིའི་སོ་ཡིག

ལན། c. གསལ་བྱེད་སྐུམ་ཅུ།

ii) སློབ་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་གང་གི་སློབ་དུ་འཇུག་གམ། (1)

- a) མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་དུ།
- b) ལྷོ་བ་བྱེད་དང་བརྒྱུད་ཀྱི་སློབ་དུ།
- c) རང་གི་འཇུག་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གཞིའི་སློབ་དུ།
- d) མིང་གཞིའི་སོ་ཡིག་ཅེས་ཀྱི་སློབ་དུ།

ལན། c) རང་གི་འཇུག་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གཞིའི་སློབ་དུ།

iii) དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཉགས་གང་དུ་དབྱེ་བ་ཡིན། (1)

- a. དབྱངས་བཞི་མོ་དང་གསལ་བྱེད་རྣམས་མོ།
- b. དབྱངས་བཞི་མོ་དང་གསལ་བྱེད་རྣམས་མོ།
- c. དབྱངས་བཞི་མ་ནིང་དང་གསལ་བྱེད་རྣམས་མོ།
- d. དབྱངས་བཞི་མ་ནིང་དང་གསལ་བྱེད་རྣམས་འཛིན་ཏུ་མོ།

ལན། a. དབྱངས་བཞི་མོ་དང་གསལ་བྱེད་རྣམས་མོ།

iv) བྱ་ཚིག་གི་རིགས་གང་ལ་དངོས་སོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་རུང་། (1)

- a. བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཚིག
- b. བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཚིག
- c. བྱ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ།
- d. བྱ་ཚིག་ཁ་ཅིག་ལ།

ལན། b. བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཚིག

v) རྗེས་འཇུག་བརྒྱ་པོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ། (1)

- a. མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག
- b. མིང་གཞིའི་སོ་ཡིག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག

c. དབྱངས་ཡིག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག

d. རྫོན་འཇུག་ལྗེའི་རྗེས་སུ་འཇུག

ལན། a. མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག

vi). གངས་ཀ་བདུན་ལ་.....ཡང་ཟེད་དོ།

(1)

a. རིན་ཚེན།

b. ལྷ།

c. རིག་བྱེད།

d. རྫོབས།

vii) དབྱིད་ཀ་ ཅིག་ཅུ། ཟུབ་པ། རྣམས་གང་གིས་གང་བྱངས་པ་ཡིན།

(1)

a. མ་ཞིང་གིས་མ་ཞིང་བྱངས་པ་ཡིན།

b. རོ་ཡིས་མ་ཞིང་བྱངས་པ་ཡིན།

c. མ་ཞིང་གིས་རོ་བྱངས་པ་ཡིན།

d. རོ་ཡིས་རོ་བྱངས་པ་ཡིན།

ལན། d. རོ་ཡིས་རོ་བྱངས་པ་ཡིན།

viii) བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

(1)

a. བྱ་ཞེས་པ་བྱ་ཡུལ། བྱེད་ཅེས་པ་བྱེད་པ་ལོ། ལས་ཅེས་པ་བྱ་བ་ཡིན།

b. བྱ་ཞེས་པ་བྱ་བ། བྱེད་ཅེས་པ་བྱེད་པ་ལོ། ལས་ཅེས་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན།

c. བྱ་ཞེས་པ་བྱ་བ། བྱེད་ཅེས་པ་བྱེད་པ་ལོ། ལས་ཅེས་པ་བྱེད་ལས་ཡིན།

d. བྱ་ཞེས་པ་བྱ་ལས། བྱེད་ཅེས་པ་བྱེད་ལས། ལས་ཅེས་པ་བྱ་བ་དངོས་ཡིན།

ལན། b. བྱ་ཞེས་པ་བྱ་བ། བྱེད་ཅེས་པ་བྱེད་པ་ལོ། ལས་ཅེས་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན།

ix) རྫོན་འཇུག་གི་མ་ཞིང་གི་ཡི་གེ་ད་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཅམ་གྱི་རྫོན་དུ་འཇུག

(1)

a. བཟུ་བྱུག

b. བཟུ།

c. བྱུག

d. བཟུ་གཅིག

ལན། c. བྱུག

ཡང་ན། (Or)

ཅ་དང་། རྫོན་ལོ། བྱ་ག་ཀུན་གངས་ཀ་གང་གི་ཁོངས་ཡིན།

a. གསུམ།

b. ལྷ།

c. བཟུ།

d. དགྲ།

ལན། d. དགྲ།

4. གཤམ་གྱི་རྟགས་འཇུག་གི་རྩི་བ་ཀུན་ལ་ལན་གྲིས།

(5×2=10)

a. ཉགས་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། དབྱུངས་གསལ་སྒོན་རྗེས་རྣམས་སྤྲིའི་སྤྲེ་གནས་དང་། བྱེད་ཚོལ་འག་ཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོ་མ་ཉིང་སོགས་ཀྱི་ཉགས་སུ་དབྱེ་ནས་སྤྲེ་དོན་གཉིས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་ན་ཉགས་འཇུག་ཅེས་ཟེད།

b. མདའ་དང་འབྲུང་བ་རྣམས་ལྗེའི་མིང་དུ་བཞག་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། བདུད་དགའ་རབ་དབང་སྤྲུག་ལ་སྤྲོས་བྱེད་དང་། སྤིད་བྱེད་དང་། མོངས་བྱེད་དང་། སྐྱོམ་བྱེད་དང་། འཆིང་བྱེད་དེ་མདའ་ལྗེ་ཡོད་པ་དང་། ས་དང་། ཚུ་དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་། བམ་མཁའ་བཅས་འབྲུང་བ་ལྗེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མདའ་དང་འབྲུང་བ་རྣམས་ལྗེའི་མིང་དུ་བཞག་པ་ཡིན།

ཡང་ན། (Or)

དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མ་མཛད་ན་སྟོན་ཅི་འོང་།

ལན། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མ་མཛད་ན་སྟོན་འདི་ལྟར། དཔེར་ན། བཟ་ཤིས་གྱིས་ཤིད་བཅད་ལྟ་བུའི་ཆོ། བཅད་ཅེས་པའི་དུས་འདས་པ་བསྟན་ཀྱང་། བཟ་ཤིས་དང་ཤིང་དེ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནས་སྟམ་དོགས་པ་འབྲུང་བའི་སྟོན་ཡོད། བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མ་མཛད་པས་བཟ་ཤིས་ནི་བདག་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཤིང་ནི་གཅད་པར་བྱ་བ་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ་སོ་མཉམ་དུ་གོ་སྟབས།

c. དྲག་པ་མོ་དང་ཞན་པ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས།

ལན། རྗེས་འཇུག་གི་མོ་ཡིག་ང་དང་མ་གཉིས་ཡང་འཇུག་ཅན་རྣམས་དྲག་པ་མོ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བཞེངས། ཁམས། ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་འཇུག་ང་མ་གཉིས་ལ་ཡང་འཇུག་མེད་པ་དང་། འ་མཐའ་ཅན་རྣམས་ལ་ཞན་པ་མོ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཐོང་། གསུམ། བཀའ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། (Or)

གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཉགས་མཚུངས་འདྲེན་ཚུལ་དང་བརྗོད་བདེ་འདྲེན་ཚུལ་ཟེར་རམ།

ལན། རྗེས་འཇུག་པོས་མིང་མཐའ་པོ་དང་། རྗེས་འཇུག་མོས་མིང་མཐའ་མོ་སོགས་དྲང་བ་ནི་དྲང་བྱ་དང་འདྲེན་བྱེད་གཉིས་ཉགས་མཚུངས་པར་འདྲེན་པ་ལ་ཉགས་མཚུངས་འདྲེན་པ་དང་། དེ་མིན་པོས་མོ་སོགས་དྲང་བྱ་དང་འདྲེན་བྱེད་ཉགས་མཚུངས་མིན་པའི་མིང་མཐའ་འདྲེན་པ་ནི་བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ་ཟེད།

d. གང་འདྲ་ཞིག་ལ་དངོས་པོ་བདག་གཞན་ཟེད། དཔེ་དང་བཅས་པ་གྱིས།

ལན། ལས་གང་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱེད་པ་པོ་དང་། དེའི་བྱེད་པ། བྱེད་ལས་གསུམ་ནི་དངོས་པོ་བདག་དང་། བྱ་ལུལ་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན་འོ། །

ཡང་ན། (Or)

མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་གྲིས།

ལན། ཡི་གེ་གཉིས་ཡན་ཆད་འདུས་ནས་དོན་གྱི་དོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པ་ལ་མིང་ཟེར་བ་དང་། མིང་གཉིས་ཡན་ཆད་འདུས་ནས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཚིག་ཟེར་བ་དང་། ཚིག་གཅིག་གམ་གཉིས་ཡན་ཆད་འདུས་ནས་སྐབས་བབས་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་རྒྱས་བསྟུས་ཅི་རིགས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་བརྗོད་པ་ཟེར་དོ། །

e. སྟོན་འདུག་རྣམས་ཉམས་བཞིར་དབྱེར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས།

ལན། སྟོན་འདུག་གི་ཡི་གེ་ལྡེ་ལོ་རང་རང་གི་འདུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་དང་སྐར་ནས་སྟོན་པའི་ཆེ་སྐྱ་གདངས་ཟག་ཞན་དང་། བྱེད་ཚོལ་ལྷགས་ཆེ་ཆུང་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་དབྱེ་བའོ། །

ཡང་ན། (Or)

རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་གང་གང་ཡིན།

ལན། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ནི། དང་པོ་དོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པ། གཉིས་པ་ལས་སྲུ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲ། བཞི་པ་དགོས་ཆེད། ལྡེ་ལ་འབྱུང་ཁུངས། ལྷག་པ་འབྲེལ་སྒྲ། བདུན་པ་ཉེན་གནས། བརྒྱད་པ་འབོད་སྒྲ་བཅས་སོ། །

5. འོག་གི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ལས་གསུམ་གྱ་དུས་གསུམ་གྲིས།

(3×1=3)

འདེབས། འཁོར། སྟོབ། འདྲིན། དམོག

མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།
གདབ།	འདེབས།	བཏབ།
འཁོར།	འཁོར།	འཁོར།
བསྐྱབ།	སྟོབ།	བསྐྱབས།
གཟུང་།	འདྲིན།	བཟུང་།
དམོག	དམོག	དམོགས།

6. འོག་གི་བརྗོད་གཞི་ལས་གཅིག་གི་ཐོག་འབྲེལ་བརྗོད་ཐུང་དུ་ཞིག་མཛོད།

(3)

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ།

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བྱ་ཞེས་པ་བྱ་བ་དང་། བྱེད་ཅེས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱ་ཞེས་པའི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་སོ། །དཔེར་ན། སྤང་མཁན་གྱིས་སྟ་རེས་སྤང་བཅད་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། སྤང་མཁན་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། སྤང་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ། བཅད་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བར་དབྱེ་ན་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་

པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་པལ་པ་གཉིས་སམ་བྱེད་པ་པོ་དང་
བྱེད་པའང་ཟེར། ལས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཤིང་མཁའ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་སྣ་རེ་ནི་བྱེད་པའམ་པལ་པ་ཡིན་ནོ། །

Section C: Essay and letter Writing (15)

སྡེ་ཚན་ག་པ། འབྲི་ཅུལ།

7. ཚོགས་འདུའི་ཟིན་བྲིས་ནང་དུ་ཅི་འདྲ་རེ་བཀོད་དགོས། གསལ་བཤད་མཛོད།

(2)

ལན། ཚོགས་འདུའི་དོན་ཚན་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདྲ་རེ་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་ལ་ཐག་གཅོད་དང་བསམ་འཆར་རྣམས་ཇི་སྟར་བྱུང་བ་
རྣམས་གོས་བསྟར་གྱི་རོ་བོ་དང་གནད་དོན་ལ་གཞིགས་ནས་ཚད་ལྡན་མེད་པར་འགོད་ཐུབ་པར་བྱེད་དགོས།

ཡང་ན། (Or)

གསལ་བསྐྲགས་འབྲི་དུས་ཆ་རྒྱན་གང་འདྲ་རེ་ཚང་དགོས་སམ།

ལན། གསལ་བསྐྲགས་འབྲི་དུས་གཤམ་གསལ་ཆ་རྒྱན་རྣམས་ཚང་དགོས།

ལས་ཁུངས་གང་ཡིན་གྱི་ཁ་བྱང་།

བཟོད་གཞི་གང་ཡིན་ལོས་འཛིན།

གསལ་བསྐྲགས་གྱི་ཨང་གངས་དང་། བྱི་ལོ་དང་ལྷ་ཆེས།

དེ་དག་གིས་ཚང་ཟེས་ཁུངས་བསྐྲགས་དེ་གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་ཚུལ་བཅས་འབྲི་དགོས།

8. གཤམ་གྱི་བཟོད་གཞི་གང་དུང་ཞིག་ལ་ཡིག་འབྲུ་སྟུམ་བརྒྱ་ལས་མི་ཉུང་བའི་སྟུག་ཚོམ་ཞིག་སྲིས།

(5)

a. ལ་དུགས་སུ་བརྟན་པའི་ཡར་རྒྱས།

b. སྤྱི་ཚོགས་ཏུ་རྒྱའི་པན་གཞོད།

c. རིག་གཞུང་གི་རོ་བོ་དང་ཉར་ཚགས།

ཀ། འགོ་འདྲུགས་སྟངས་དང་མཐུག་སྟུང་སྟངས་ལ་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་རེ་ཡོད། ༡

ཁ། བཟོད་བྱ་ལ་བརྒྱ་ཆ་གསུམ་ཡོད། 3

ག། དག་ཚར་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་ཡོད། ༡

9. སློབ་ཕྱའི་ལོ་འཁོར་གྱི་དུས་རྟོན་དང་འབྲེལ་ནས་སློབ་སྤྱི་གཙོས་དགོ་ཞན་དང་སློབ་སྟུག་ཀུན་གྱི་དབར་ལ་གོས་བསྟར་

གང་འདྲ་རེ་སོང་བའི་སྐོར་ལ་ཚོགས་འདུའི་ཟིན་བྲིས་ཤིག་བྲིས། (4)

ཡང་ན། (Or)

ཡུལ་ནང་དུ་ཆང་དང་དུག་རྩིས་ཀྱི་རིགས་ལྡན་ལ་འགོག་ཆེད་སྒྲེའི་གཞོན་ནུ་ཚོགས་པའི་དབུ་སྐོང་དང་ཚོགས་མི་ལྡན་པའི་
ཀྱིས་ཐག་གཅོད་གང་འདྲ་རེ་ལེན་པའི་སྐོར་ལ་ཚོགས་འདུའི་ཟིན་བྲིས་མགོ་འདུག་ཆང་བ་ཞིག་བྲིས།

ཀ) བོང་གཉིས་ཀྱི་འགོ་བརྗོད་དང་མཚུག་བསྟུ་ཚུལ། ༡

ཁ) བརྗོད་བྲམ། ༩

ག) སྤེབ་སྐོར་ལ། ༡

10. རང་པའི་ཚོས་སྐྱུལ་ཚོགས་པའི་དབུ་འཛིན་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་བོད་རྒྱ་དང་པོ་ནས་བཙོ་ལཱའི་བར་དུ་མི་མང་ལྡན་པའི་ལ་རིན་པོ་
མཚོག་གིས་༧རྒྱལ་སྤྱིའི་ལག་ལེན་གྱི་བཀའ་ཁྲིད་གནང་བའི་དགོ་སྐྱུལ་གསལ་བསྐྱགས་ཅིག་བྲིས། (4)

ཡང་ན། (Or)

དགུན་དུས་ཀྱི་གྲང་མེད་སྐབས་སློབ་སྦྱོང་གུན་ལ་ཉིན་གཅིག་གི་རིང་ཚོན་རིག་འོ་སྐོད་ཟབ་སྐོར་བསྐྱུལ་བའི་
སྐོར་ལ་བསལ་བསྐྱགས་ཤིག་བྲིས།

ཀ) བོང་གཉིས་ཀྱི་འགོ་བརྗོད་དང་མཚུག་བསྟུ་ཚུལ། ༡

ཁ) བརྗོད་བྲམ། ༩

ག) སྤེབ་སྐོར་ལ། ༡

Section D: Literature (30)

སྤྲེའོ་ཚོན་པའི་ཚོན་རིགས།

11. གཤམ་གསལ་འི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལན་འགྲིག་པ་ཀུན་དོམ།

i) མཐར་ཐུག་ལ་སྤྱི་དབུ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། (1)

- a. སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྡན་འདས།
- b. ཀུན་དགའ་བོ།
- c. དག་བཙུན་པ་ཉི་མ་གྲང་།
- d. བྱད་མེད་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ།

ལན། d. བྱད་མེད་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ།

ii) དུད་འགོ་ཀུན་ལ་ཚུ་དང་རྩ་ཁ་ལགས་མོར་ལྟོས་བཞེན་ས་གནས་སྐོར་བཞེན་འགྲུལ་མཁན་ཀུན་ལ་གང་ཟེར། (1)

- a. མོང་ཁྲིར་བ།
- b. འགོག་པ།
- c. གས་ལུལ་བ།
- d. མོང་གསེབ་བ།

ལན། b. འགོག་པ།

iii) ལྷན་མ་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་བརྒྱ ཞེས་པའི་གཏམ་དཔེ་དོན་གང་ཡིན། (1)

- a. ལྷན་མ་ལ་ཉེས་སྤིག་མང་བ།
- b. རང་འཐད་ལ་ཚད་པ་བཀལ་བ།
- c. ཚོས་མིན་གྱི་བྱ་བ་སྤོང་བ།
- d. ཚོད་ཚོད་ལ་སྤྲད་བཏགས་པ།

ལན། d. ཚོད་ཚོད་ལ་སྤྲད་བཏགས་པ།

iv) སྤྱང་པོ་ལྷ་ཚོས་བྱེད་བར་གདམས་པ། ཞེས་པ་དེ་སྤྲུམ་བཅུམས་པ་ཡིན། (1)

- a. མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ།
- b. ས་བཤ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།
- c. ལྷ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མ།
- d. མཁས་དབང་བཀའ་ལྷན་རབ་རྒྱས།

ལན། a. མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ།

v) གཞི་མཚོག་གི་ཡུམ་གྱི་མཚན་ལ་ཅི་ལྟ། (1)

- a. དུཉ་ལི་བྲ་ཞི།
- b. སྤོང་ལི་བྲ་ཞི།
- c. མི་བྲ་བྲ་ཞི།
- d. ཀུལ་ལི་བྲ་ཞི།

ལན། a. དུཉ་ལི་བྲ་ཞི།

vi) ཚེ་འདི་རྣོ་སྤྲ་གང་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་དགོས་སམ། (1)

- a. དམ་པའི་ལྷ་ཚོས་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་དགོས་སོ། །
- b. འཛིག་ཉེན་ཚོས་བརྒྱད་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་དགོས་སོ། །
- c. མི་ཚེའི་བདེ་སྲིད་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་དགོས་སོ། །
- d. དུ་བརྒྱད་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱུར་དགོས་སོ། །

ལན། a. དམ་པའི་ལྷ་ཚོས་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་དགོས་སོ། །

vii) ཀུལ་ལི་བྲ་ཚོས་-----བར་དུ་གནས། (1)

- a. བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཅིག
- b. བརྒྱ་ཕྱག་བཞི་པ།
- c. བརྒྱ་ཕྱག་དབྱེ་པ།
- d. བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གསུམ།

ལན། d. བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གསུམ།

viii) གཤམ་གསལ་རྒྱན་ལས་གང་དཔེ་རྒྱན་སོ་གཉིས་ནང་དུ་དབྱེ་བ་མིན། (1)

- a. གཟུགས་ཅན་གྱི་དཔེ།
- b. མཛད་བྱུང་གི་དཔེ།
- c. སྤྲུང་བའི་དཔེ།
- d. ཕན་ཚུན་གྱི་དཔེ།

ལན། a. གཟུགས་ཅན་གྱི་དཔེ།

ix) སྤོན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་པན་ (Japan) ཀྱི་མིང་ལ་གང་ཟེར། (1)

- a. ཉེ་ཉོང་།
- b. གི་རི་སི།
- c. རོ་མ།
- d. རྒྱ་ནག།

ལན། a. ཉེ་ཉོང་།

12. གཤམ་གསལ་དཔེ་རྒྱན་རྣམས་ལས་གཉིས་ལ་རང་དངོས་ནས་དཔེ་བརྗོད་རེ་གྲིས།

(4)

a. བསྐྱས་བའི་དཔེ།

སློབ་མཚན་གྲགས་པ་མཁུན་རབ་ཆེ་ཙམ་གྱིས། །

རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་རྗེས་སུ་འགྲོ་མིན་ཏེ། །

སྟོང་དང་ཉེན་འབྱུང་བྱུང་བུ་འདུག་པ་ཡི། །

མེགས་བཤད་སྐྱ་བའི་དབང་ཕྱུང་ཐོབ་འདིས་ཀྱང་། །

d. སྐྱར་བའི་དཔེ།

ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་མཁུན་བའི་སྐྱན་མངའ་བ། །

བསྐྱའི་ལྷེ་བ་ལས་འབྱུངས་རྒྱལ་པོའི་བྱ། །

བྱས་པའི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྷན་ཞི་བ་ལྟ། །

རིན་འཛིན་མཚོ་སྐྱེས་རྫོ་རྗེའི་ངོ་མཚར་བཞིན། །

13. འོག་གི་གཏམ་དཔེ་རྣམས་ལས་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་དེ་རྗེས་ལྟོས་ཚུལ་རྣམས་གྲིས།

(3)

a. རྗེའི་ཟན་ཟ་བ་ལ། ཟན་གྱི་ཆེ་འབྱེད།

ལན། འཚིག་པ། ཨ་ཞང་ཆེ་རིང་གི་མགོན་ལ་དོན་གྲུབ་ལ་དོན་མེད་ལ་ཀྱ་ཚ་རེ་ཤོར་འདུག། རྗེའི་ཟན་ཟ་བ་ལ། ཟན་གྱི་ཆེ་འབྱེད་ན་མ་འགྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །

b. ཐེགས་པ་བསགས་པ་རྒྱ་མཚོ།

ལན། དུས་རྒྱན་དུ་བཙོན་དགོས་པ། ཉིན་རེ་ཆོག་རེ་གཟུང་ན་ཞག་གཅིག་མཁས་པ་འགྱུར་འོང། ཟེར་བྱ་ཞིག་ཡོང་གི་མི་འདུག་གམ། ཐེགས་པ་བསགས་པ་རྒྱ་མཚོ།

c. གནམ་དང་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་མིས་མི་ཤེས་པ།

ལན། ཡིད་མི་བརྟན་པ། དཔོན་པོའི་ཁ་ལ་ཅེའང་རྒྱས་ཤིག་མི་འདུག། མདང་ཚང་མ་ལ་ནོར་ཅ་ལག་བགོས་ཏེ་གཏོང་ཟེར། དེ་རིང་བགོས་བྱ་མིན་ཟེར། ཉན་ཉན་ཡིན་བྱ་འདུག། གནམ་དང་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་མིས་མི་ཤེས།

d. ཁ་གང་གི་གཏམ་ཟེར་བ་ལ། གལ་གང་གི་མི་ལ་སྟོན།
 ལན། བསམ་སྒོ་གཏོང་ནས་གཏམ་སྒྲ་དགོས་པ། གཞོན་ལུ་ཀུན་གྱི་ཅིའང་བསམ་པ་མ་གཏང་བར་ཁ་ནས་ཅི་འོང་བཤད་
 འདུག ཁ་གང་གི་གཏམ་ཟེར་བ་ལ། གལ་གང་གི་མི་ལ་སྟོན་ཟེར་ཏེ་བསམ་སྒོ་གཏོང་ནས་གཏམ་བཤད་དགོས་བྱ་དེ་གལ་ཆེན་
 བོ་ཡིན་ནོ། །

14. གཤམ་གྱི་མིང་ཆིག་དག་ལས་གསུམ་ལ་བརྗོད་པ་རེ་མཛོད།

(3)

- a. བཀའ་འགྲུང། : བོད་ལྗང་དང་མོར་མི་མང་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུང་བསྐྲུགས།
- b. དཔེན་པ། : རི་འདབས་ཀུན་དཔེན་པའི་གནས་ཡིན་པས་གྲུབ་པ་མང་པོ་ཆོས་བྱེད་དུ་སེབས།
- c. གཡོ་སྐྱ། : དོན་གྲུབ་གྱིས་གཡོ་སྐྱ་བྱས་ཏེ་ཨ་ཞང་གི་ལོར་ཀུན་འཕྲོག
- d. འགྲོ་དོན། : སངས་རྒྱས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛོད།
- e. བཀའ་མོལ། : སྲིད་སློན་དང་རྗོང་དཔོན་དབར་ལ་བཀའ་མོལ་རྒྱས་པ་སོང།

15. འོག་གི་གངས་ཀ་རྣམས་ལ་གསུམ་གྱི་མངོན་བརྗོད་གྲིས།

(3)

- a. བཞི། : རིག་བྱེད། རྒྱ་མཚོ།
- b. བརྒྱན། : བཟ་ཤིས། ཉེ་སྐས།
- c. གཅིག་ : བསེ་རུ། ལྷ་བ།
- d. ལྷ། : དབང་པོ། འདོད་ཡོན།

16. འོག་གི་བྲི་བ་རྣམས་ལས་བཞི་ལ་ལན་གྲིས།

(4×2=8)

a. ཅ་གསུམ་ལྷ་ལ་སློན་ལམ་གང་འདེབས་འདུག

ལན། ཅ་གསུམ་ལྷ་ལ་སླུར་དུ་རང་སེམས་སྟོང་པའི་རྩད་ཆོད་དེ་ཀ་དག་རྗོགས་པ་ཆེན་པོ་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་མཐའ་མེད་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་ལ་སློན་ལམ་འདེབས་འདུག

b. དཔེ་རྒྱན་གྱི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ཆིག་སྒྲིར་གང་དུ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་གི་སྟོན་ས་མཚུངས་པར་སྟོན་པའི་རྒྱན་ཞིག་ལ་དཔེ་
 རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །

c. ཐབས་འཇུག་ལྷན་ལའ་དག་བཅོམ་གྱི་གོ་འཕང་ཇི་ལྟར་ཐོབ།

ལན། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགེ་སྲོང་མ་ལྷན་ལའ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་བསྟན་པ་དང་། ལྷན་ལས་ཀྱང་བཅོམ་འགྲུས་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེསྐྱབ་པ་མཇུག་པས་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །

d. གཏམ་དཔེ་དང་འབྲེལ་ཉེ་གཏམ་བཤད་ན་ཕན་ཐོགས་ཅི་ཡོད།

ལན། གཏམ་དཔེ་དང་འབྲེལ་ཉེ་གཏམ་བཤད་ན་མི་དེ་ལ་དོན་དེ་གོ་སླ་མོ་ཡོད་པ་མ་ཟད་ཆོག་ཚོགས་ཉུང་བུ་ཞིག་ལ་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྙེད་པ་ཡིན།

e. སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་དངོས་མ་གང་ཡིན།

ལན། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་དོ་མ་དེ་ནི་སྲོད་ལམ་དེ་ཡན་ཞིང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་མིས་རང་གི་ལས་འགན་སྐྱབ་པ་ཡིན། ལས་འགན་སྐྱབ་ཟེར་བ་ནི་བཟང་སྲོད་བཅི་སྲུང་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན། བཟང་སྲོད་བཅི་སྲུང་ཞེས་བ་ནི་རང་གི་སེམས་དང་དབང་སོ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་རྒྱ་དེ་ཡིན། དེ་འབྲེལ་བཞིན་པ་རང་རང་དོ་ཤེས་པ་ཡིན། དེ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཡིན།

f. རྒྱུ་གསེབ་པ་ཀུན་གྱི་མི་ཆེ་ལུང་སྤངས་ཇི་ལྟར་ཡོད་དམ།

ལན། རྒྱུ་གསེབ་པ་ཀུན་ལ་རྒྱུ་ལུང་སྤངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་སྲུབ་ཚང་མ་ཕན་ཚུན་མཉམ་འཇོམས་ཐོག་ཅི་སྲུང་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཕན་གཅིག་རོགས་མཇུག་ཅིང་དགའ་སྤྱིད་མཉམ་མི་ཆེ་ལུང་།

-----རྫོགས་སོ། -----